

Nr 3

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av motioner om tillskapande av nedrustningszoner.

I en i första kammaren av herrar Lager och Adolfsson väckt motion, nr 74, och en i andra kammaren av herr Hermansson m. fl. väckt likalydande motion, nr 99, vilka hänvisats till utrikesutskottet, föreslås att riksdagen i skrivelse till regeringen begär initiativ i Förenta Nationerna och på annat sätt för att befordra tanken att skapa nedrustningszoner som ett led i ansträngningarna att uppnå allmän och total avrustning.

Enligt motionärerna skulle uppgiften vara att som led i ansträngningarna att få till stånd en minskning av de militära rustningarna och så småningom en total och allmän avrustning skapa nedrustningszoner, d. v. s. områden omfattande en eller flera stater där man träffat överenskommelse icke blott om att ej anskaffa kärnvapen utan också att enligt en viss tidsplan genomföra en allmän nedrustning. Motionärerna uttalar att det givetvis är önskvärt att sådana nedrustningszoner kan bli så omfattande som möjligt, d. v. s. helst omfatta alla stater. En nedrustning måste emellertid börja någonstans och eftersom det visat sig svårt att få till stånd en allmän överenskommelse borde det genom Förenta Nationernas försorg undersökas — på motsvarande sätt som gjorts beträffande förslaget om kärnvapenfria zoner — om olika stater är beredda att ingå i dylika nedrustningszoner och alltså genomföra en militär uttunning.

Motionärerna framhåller vidare att man givetvis kan tänka sig olika kombinationer av stater när det gäller att bilda nedrustningszoner och understryker i detta sammanhang det naturliga i att de nordiska staterna tillsammans bildar en sådan nedrustningszon.

Utskottet, som under ärendets föredragning inhämtat närmare upplysningar i frågan, erinrar om motionerna vid föregående riksdag om en nordisk kärnvapenfri zon, vilka icke föranledde någon riksdagens åtgärd (UU 1964:2). Däri redovisade förhållanden gäller fortfarande. Utskottet, som utgår från att regeringen även fortsättningsvis följer utvecklingen av nedrustningsfrågan och tar de initiativ i denna fråga som kan visa sig vara på sin plats, hemställer,

Utrikesutskottets utlåtande nr 3 år 1965

att motionerna I: 74 och II: 99 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 8 mars 1965

På utrikesutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elmgren, Lundström, Undén, Virgin, John Ericsson, Boman, Palm och Ivar Johansson;

från andra kammaren: herr Gustafsson i Stockholm, fru Renström-Ingenäs, herrar Alemyr, Wahlund, Cassel och Bengtsson i Varberg.